

40 - jubileu al muncii didactice a UTM pentru edificarea potențialului tehnic al țării

În anul universitar 2004-2005, anul aniversării a 40-a, UTM își va axa activitatea pe obiectivele edificării Spațiului Educațional Unic European prevăzute în Procesul Bologna:

- recunoașterea academică bazată pe un sistem de grade comparabile;
- promovarea structurii învățământului universitar bazat pe 2 cicluri;
- implementarea sistemului de învățământ bazat pe credite transferabile;
- promovarea mobilității studenților și profesorilor;
- asigurarea calității și compatibilității învățământului universitar.

Jubileul de 40 de ani al UTM

Adresare către studenți, profesori și colaboratori

Ion BOSTAN,

rectorul UTM,
academician al AȘM

Dragi studenți și profesori! Pornim cu forțe noi maratonul didactic, acum al anului universitar 2004-2005 – an jubiliar pentru Alma Mater – UTM. De la 1964 – an istoric pentru învățământul superior din Moldova, când pe aceste meleaguri lua ființă o Școală Superioară de Ingineri – Institutul Politehnic din Chișinău, s-au succedat 40 de cicluri universitare.

40 de însemne pe răbojul timpului, prin care s-a făurit istoria învățământului ingineresc pe meleagurile noastre, le atribuim predecesorilor noștri și celor care până în prezent își aduc obolul în instruirea și educația generației tinere, dornică de a îmbrățișa ingineria – profesie-garant pentru fiecare tânăr și, concomitent, garant al viitorului tănărului nostru stat, pentru că se știe că țara nu se poate ridica decât prin ingineri.

Jubileul de 40 de ani al UTM ne obligă sufletește să ne amintim de generațiile de profesori, ingineri, lucrători tehnici, colaboratori care și-au adus obolul la dezvoltarea și consolidarea prestigiului UTM, care a devenit una dintre verigile principale din țară în edificarea potențialului intelectual tehnic.

Să apreciem la justa valoare ponderea economico-socială enormă a celor peste 57 de mii de ingineri formați profesional în cei 40 de ani de existență a UTM pentru ramurile fundamentale ale economiei naționale: construcții industriale și civile, construcție de mașini, mecanică, energetică, industrie ușoară, tehnologii alimentare, inginerie economică, informatică și micro-electronică, arhitectură și urbanistică, radioelectronică și telecomunicații.

În acest scurt timp după înființarea sa, UTM (pe atunci Institutul Politehnic din Chișinău) devine cunoscut în țară și peste hotarele republicii.

Marile transformări de după 1989 – mișcarea pentru renașterea națională, lupta pentru independență și reformarea societății – au găsit la Universitatea Tehnică un sol fertil.

Imediat după proclamarea independenței Republicii Moldova Institutul Politehnic traversează o perioadă extrem de importantă și responsabilă, legată de schimbările evolutive din societate.

La 28 aprilie 1993 Institutul Politehnic a fost reorganizat în Universitatea Tehnică a Moldovei, fapt ce a impus transformări de structură, de concept și conținut ale instruirii ingineresti.

Spectrul de probleme impuse spre soluționare în condiții noi a fost generat de transformările economice lansate, de impactul declinului economiei naționale, în primul rând, al complexului industrial, pentru care universitatea instruia cadre și, în consecință, de pierderea prestigiului ingineriei. Cea mai dificilă și, în același timp, cea mai importantă problemă rezida în faptul că Universitatea Tehnică, fiind unica instituție de profil ingineresc în republica noastră, trebuia să asigure economia națională cu cadre ingineresti de toate specialitățile și profilurile.

Tactica ideologică de pregătire abuzivă ca număr a

cadrelor ingineresti la unele specialități cu repartizarea acestora pe teritoriul ex-URSS și importul din exterior a cadrelor la alte specialități luate sfârșit. Această problemă a fost soluționată, pas cu pas, prin revizuirea celor 27 de specialități, în al căror domeniu Institutul Politehnic instruia ingineri și instituirea altor 41 de specialități noi, necesare economiei naționale în condițiile stopării migrației din exterior. Întru realizarea acestui obiectiv în perioada 1993 – 2004 au fost instituite 3 facultăți noi, au fost create 15 catedre noi, iar alte catedre au fost comasate sau lichidate. În anul 1996 UTM a fondat Comunitatea Politehnică cu afilierea didactico-metodică a 11 colegii tehnice.

Pe parcursul a 40 de ani (1964-2004) Universitatea Tehnică a Moldovei a format peste 57 de mii de ingineri și economiști, 820 de doctori în științe și 75 de doctori habilitați. UTM a asigurat din plin cu cadre științifice instituțiile de cercetări și proiectări din republică. Potențialul intelectual tehnic creat la UTM poate fi apreciat ca un fundament sigur pentru viitoarele generații în păstrarea și dezvoltarea culturii tehnice naționale.

Transformările economice au stimulat necesitatea reformării sistemului educațional național, inclusiv a învățământului superior tehnic.

În ultimii ani corpul profesoral-didactic al universității a depus eforturi enorme, încununat cu succes, privind reformarea și adaptarea învățământului superior tehnic la experiențele și standardele învățământului modern.

Păstrând tot ceea ce a fost pozitiv în trecut (inclusiv relațiile cu prestigioasele universități din Moscova, Kiev, Sankt Petersburg), conducerea UTM, catedrele au stabilit relații de colaborare cu diverse instituții universitare din România, precum și din SUA, Germania, Franța, Canada, Marea Britanie, Italia, Belgia etc. Prin extinderea cooperării internaționale s-a deblocat vacuumul informațional în care instituția noastră se pomenise imediat după proclamarea independenței Republicii Moldova. Universitățile românești au acordat colectivului UTM un ajutor considerabil de carte tehnică românească, precum și la reciclarea cadrelor. Cu aceste universități practicăm schimburi de profesori și studenți, organizăm conferințe științifice comune, precum și stagii practice ale studenților.

Anual universitatea noastră este vizitată de zeci de savanți, recunoscuți pe scară mondială; 34 dintre ei (reprezentanți ai 11 țări) sunt deținători ai titlului „Doctor Honoris Causa – UTM”, iar alții 10 – membri de onoare ai Senatului UTM.

Constatăm cu satisfacție că într-un șir de domenii noi am atins cote comparabile cu cele mondiale.

Calitatea de pregătire a specialiștilor-ingineri absolvenți ai UTM astăzi este unanim recunoscută. Absolvenții noștri funcționează cu succes în interiorul țării, dar tot mai multe cazuri și în țări străine: România, Franța, Spania, SUA, Canada, Germania,

Italia, Slovenia, Rusia, Ucraina, țările arabe, Belarus, Azerbaidjan, Georgia, Armenia, țările Baltice etc.

Calitatea procesului de studii și cercetare este un factor de temelie ce face posibilă colaborarea la egal cu peste 60 de universități din țările dezvoltate de pe

mapamond: SUA, România, Canada, Franța, Germania, Belgia, Olanda, Italia, Rusia, Ungaria, Ucraina, Portugalia, Spania, Grecia, Slovenia, Polonia, Cehia, Turcia, Israel etc.

Noi, cei de azi, studenți, profesori, colaboratori avem datoria de a înmulți în continuare succesele UTM. Cei circa 17 mii de studenți de la toate cele 10 facultăți ale UTM au datoria față de părinți, față de universitate, față de Patrie să obțină în permanentă rezultate bune la studii. Pentru aceasta ei trebuie să respecte cu strictețe regulamentul vieții universitare. Să frecventeze cu regularitate prelegerile, seminariile, lecțiile practice și de laborator, anume frecvența fiind prima condiție a succesului la carte, prin care se întreține reciprocitatea comunicării, acumularea cunoștințelor și continuitatea procesului didactic.

Orice student trebuie să știe că poate progresa în profesie, dacă paralel cu studiile în aula se ocupă și cu cercetarea științifică în laboratoare și centre, sub îndrumarea profesorilor. Deci la toate facultățile cercurile de cercetare trebuie să fie frecventate de cât mai mulți studenți. Lucrările lor să fie expuse la conferințe locale, naționale și internaționale, la diferite simpozioane, expoziții etc.

Studenții UTM întotdeauna au apărut cu cinste culorile universității și ale Republicii Moldova în diferite competiții sportive pe plan local, național și internațional. Aceste tradiții sportive, tezaur moral al UTM, trebuie susținute și dezvoltate.

Studenții noștri au toate oportunitățile pentru a-și dezvolta talentele artistice. Prin urmare, ei au posi-

bilități de a frecventa diferitele cercuri și formațiuni artistice, dându-le acestora un nou și mai pregnant suflu, o nouă strălucire.

Noi, profesorii și colaboratorii UTM, vom perfecționa în continuare întreaga structură didactică, astfel ca pasul nostru să fie cât mai sigur pe drumul spre integrarea în Spațiul Educațional European Unic, precum prevăd criteriile Procesului de la Bologna:

- recunoașterea academică bazată pe un sistem de grade comparabile;
- promovarea structurii învățământului universitar bazat pe 2 cicluri;
- implementarea sistemului de învățământ bazat pe credite transferabile;
- promovarea mobilității studenților și profesorilor;
- asigurarea calității.

La ședințele Senatului UTM, la consiliile facultăților, la ședințele catedrelor vor fi puse în dezbatere diferite aspecte concrete ale sarcinilor generale enunțate în Procesul de la Bologna, dar este clar că toate eforturile noastre trebuie să converge în noțiunea atotcuprinzătoare – **calitate**. **Calitate** în elaborarea planurilor și programelor didactice; **calitate** în predarea materiilor de studiu; **calitate** în formarea practică a studenților; **calitate** în cercetarea științifico-tehnică a profesorilor și studenților; **calitate** în educația generală a viitorilor specialiști – oameni cu un simț civic dezvoltat, făuritori ai viitorului nostru comun. Noțiunea „**calitate**”, pătrunzând toate celulele marelui organism al UTM, va asigura o tot mai intensă mobilitate a studenților și profesorilor în ambele direcții spre Europa, SUA și Canada, fapt ce va extinde orizontul schimbului de experiență, va omogeniza piața muncii pe plan european, va clădi prosperitatea pentru fiecare specialist în parte și pentru republică în general.

Întâlnim anul de studii 2004-2005 cu sentimente optimiste. UTM a primit în familia sa un contingent de peste **5000 de nou-veniți în studenție**. Cifra aceasta a întrecut-o pe cea din anul trecut de **4200**, pe care am considerat-o record. Reiese că în fiecare an acum admițiile la UTM **bat record după record**. Această realitate vorbește, evident, despre imaginea atrăgătoare a universității, pe care noi prin muncă intensă și bine fundamentată științific am creat-o în ultimii ani. Acum în societatea noastră este bine fixat dictonul „**La Universitatea Tehnică se face carte**”.

Faptul creșterii spectaculoase a admițiilor la UTM mai vorbește și despre orientarea nouă, dar constantă a tineretului studios spre profesii ingineresti – profesii sigure și nesupuse schimbărilor de conjunctură pe piața muncii, profesii aducătoare de bunuri materiale oamenilor și țării.

Cu aceste sentimente optimiste pășim în noul an universitar 2004-2005 și avem tot dreptul moral de a ne felicita reciproc toți membrii marelui colectiv de studenți, profesori și colaboratori de la UTM cu ocazia plinei de emoții pozitive zile a lui 1 septembrie 2004.

Admiterea - 2004

Record asupra recordului - peste 5000 de nou-veniți la UTM

Dacă în anul trecut admiterea atingea o cifră-record de circa 4200 de studenți nou-veniți la UTM, anul acesta avem un „record asupra recordului”, - peste 5000.

DI Iurie Ciofu, secretarul responsabil al Comisiei de admitere, conf. dr., subliniază că aflutul tot mai mare de tineret la UTM demonstrează, în temei, două momente esențiale: imaginea foarte atrăgătoare a Universității Tehnice - „Aici se face carte!”, iar, pe de altă parte, orientarea tineretului tot mai pronunțată spre profesii ingineresti, profesii cerute tot mai mult pe piața muncii.

Clasificarea solicitărilor pe specialități, în temei, rămâne cea tradițională: un interes mai mare pentru informatică, transporturi, preponderent internaționale, specialități manageriale, telecomunicații. Se observă o creștere aproape explozivă față de specialitățile legate de construcții și arhitectură. Fenomenul se explică, desigur, prin creșterea sectorului real în viața socială.

Balanța „bac sau școală medie” trage evident spre „bac” și deci calitatea contingentului nou este mai înaltă.

Condițiile de muncă ale Comisiei de admitere au fost mult mai complicate pe motivul schimbării bruște de către Ministerul Educației a Regulamentului cu privire la admitere cu doar 2 zile înainte de depunerea actelor. Dar Comisia de Admitere a depus un efort susținut și lucrurile au decurs bine. Contestări au fost doar 3 la număr. Dar notele au rămas cele fixate anterior.

Promoția anului 2004: 1762 de ingineri licențiați

DI Eftim Bejan, șef-adjunct al Departamentului Didactico-Metodic, ne comunică cifra promoției-2004, UTM - 1762 de ingineri licențiați. Impunătoare cifră și anul acesta. Cifrele diferă întrucâtva de la an la an, dar toate sunt impunătoare. De bună seamă, să dai în fiecare an de la o mie la o mie cinci sute, uneori două mii de ingineri pentru republica noastră e un lucru impresionabil. Dacă la numărul de 1762 de ingineri licențiați din anul acesta am adăuga numerele doar ale câtorva promoții anterioare (2003 - 2017; 2002 - 1574; 2001 - 1444; 2000 - 1499; 1999 - 1098), am obține o sumă de 9394 de absolvenți ai UTM între anii 1999-2004.

În șase ani iată că se adaugă, am putea spune, o clasă socială - clasa intelectualității tehnice. Universitatea Tehnică este deci o adevărată Alma Mater dătătoare de viață, mamă hrănitoare a acestui fundamental-necesar strat social - intelectualitatea tehnică, specialiști în peste 60 de domenii ingineresti, asigurând ridicarea economică a republicii la parametrii ceruți de epoca modernă.

Dar acum sărbătorim și jubileul UTM - 40 de ani de la înființarea Politehnicii la Chișinău în 1964. Deci e cazul să ne referim la bilanțul general - aproape 60 de mii de ingineri pregătiți în marea forjărie - UTM. Avem deci dreptul la o legitimă mândrie. Am lucrat și lucrăm.

Acum în fața UTM se pun sarcini noi de ridicare în continuare a calității universitare. Procesul de la Bologna, precum se știe, are drept scop formarea unui spațiu universitar unic în toată Europa. Deci diplomele universitare trebuie să fie comparabile și compatibile între toate țările Europei.

Universitatea Tehnică din Moldova este membru al Rețelei Universităților din Țările Riverane Mării Negre, în cunoscuta abreviere engleză BSUN (Black Sea Universities Network). În octombrie a.c. la UTM se va desfășura Congresul III al BSUN, în cadrul căruia UTM va prelua președinția acestui înalt for universitar internațional pentru următorii doi ani. Sarcinile care apar acum în fața întregului colectiv de studenți, masteranzi, doctoranzi și profesori de la UTM vor fi orientate spre realizarea Procesului de la Bologna privind edificarea Spațiului Universitar European Unic.

Publicăm în continuare mai multe materiale privind calitatea bună a proiectelor de licență prezentate în fața Comisiilor de Stat de Examinare la susținerea din anul acesta - 2004. Sunt doar câteva dintre sutele de proiecte, deoarece spațiul gazetei nu permite demonstrarea mai multor, dar și acestea ne sugerează că atmosfera didactică la UTM se află pe drumul cel bun al realizărilor, ce duce spre Procesul de la Bologna.

Proiect urbanistic real de anvergură

La FUA, conform celor relatate de dl decan Nistor Grozavu, majoritatea proiectelor de licență propuse la specialitățile „Arhitectură”, și „Inginerie urbană” sunt bazate pe un suport real.

Alături de cele mai interesante proiecte, cum ar fi „Aeroportul din Cahul”, „Vinăria din Cojușna”, „Biserica mănăstirii din Cantemir” ș.a. - se impune proiectul de ansamblu „Noul cartier rezidențial al Chișinăului”, executat la comanda Institutului de Proiectări și Urbanistică al primăriei municipiului „Chișinău-proiect”.

Planul general al proiectului a fost prezentat la Consiliul urbanistic municipal, unde au fost aprobate cca 50% dintre ideile autorilor-diplomați. S-a format o echipă unită de autori-proiectanți, constituită din doi specialiști de la „Chișinău-proiect”, Mihai Korețki, arhitect șef, și Arcadie Capustin, inginer șef pentru proiectări transporturi, iar de la TUA - Nistor Grozavu, decan, Petru Dumitrașcu, prodecan, și Nicolae Ciobanu, șeful Catedrei „Construcții arhitectonice” - profesori conferențieri universitari, doctori.

Lucrările celor 16 autori-diplomați au fost concepute ca părți componente ale acestui proiect arhitectural de ansamblu, respectiv:

- „Planul urbanistic zonal (general)”; autor - Vlad Butnaru, șeful grupului de studenți-proiectanți;

- „Studiul de fezabilitate (organizarea tehnico-ecologică) a amplasării noului Complex Sportiv Republican din Chișinău”; autori - surorile-gemene Daniela și Mariana Oleinic;

- două lucrări „Prelungirea bulevardului Ștefan cel Mare prin hotelul „Chișinău”; autori - Pavel Stegărescu și Olesia Irimița;

- proiectul „Reabilitarea Grădinii Zoologice”; autor - Stanislav Mărgărint;

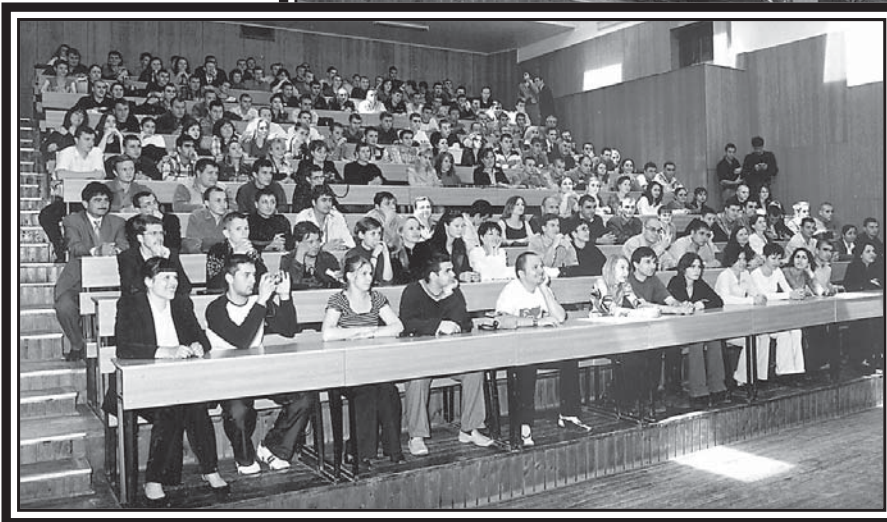
- „Studiul de fezabilitate a amplasării Gării Auto de Sud-Est”;

- 9 proiecte ale Centrelor civice; autori - Liuba Cociug, Ion Colu, Lilia Udrea, Lilia Popa, Lilia Drăgulea, Sergiu Răileanu, Lilia Moldovanu, Oleg Suruceanu, Eugen Vergea.

Pentru a caracteriza această lucrare de ansamblu,

vom menționa, pe lângă globalitate și importanța ei practică, următoarele:

1. Considerentul inițial la elaborarea proiectului este relieful zonei (terenul de până la Aeroportul Chișinău), care, în termeni de specialitate, se caracteri-

- zează ca „accidentat”. Acest aspect a dictat elaborarea amplasamentului fiecărei clădiri, în funcție de teren. Mai mult. S-a prevăzut de a păstra spațiile verzi deja existente.

2. Au fost prevăzute rigorile moderne tehnico-tehnologice la elaborarea fundațiilor: în funcție de structura solului, seismicitate etc.

3. În funcție de activitatea socio-umană, s-a elaborat infrastructura cartierului: școlile, grădinițele de copii, stadioanele etc.

4. Au fost trasate liniile de transport public, luându-se în considerare raționalitatea continuării sau deschiderii unor trasee reale, în funcție de

aglomerarea lor pe parcurs.

5. Cartierul va fi unul ultramodern și în aspectul asigurării cu energie termică. Proiectul prevede construcția centrelor termice locale (de ansamblu), pentru a nu o transporta de departe, astfel evitându-se pierderile și asigurându-se

calitatea și prețul de cost accesibil al livrărilor.

6. Proiectarea centrelor civice s-a făcut conform celor mai înalte exigențe arhitecturale, unul dintre principiile de bază fiind raportarea edificiilor la teritoriile vecine, astfel respectându-se la maximum echilibrul arhitectonic pentru armonia formelor și spațiilor în ansamblu.

Acestea sunt doar o parte dintre multiplele aspecte pozitive ale acestei mari și frumoase lucrări colective, realizate de către talenții și cutezători tineri studenți-arhitecți, împreună cu distiinșii lor dascăli de la specialitățile „Arhitectură” și „Inginerie urbană” ale FUA.

Dina VRĂJMAȘU

Hotarul dintre savant și student uneori dispare

În laboratorul de cercetări științifice se caută, de exemplu, proprietăți noi ale unor materiale. La aparate, la instalații vezi și savanți, și discipoli de-ai lor, studenți, doctoranzi - cu toții urmăresc materiale, fenomene... Adică, cu toții în acest moment și în acest rol sunt savanți: granița dintre mentori și discipoli dispare. E meritul mare al Universității Tehnice că poate ridica nivelul de instruire pentru majoritatea studenților, astfel încât să poți constata asemenea imagini „student-savant”.

Absolventul Sergiu Albu ca și mulți alți colegi de-ai lui s-a încadrat în cercetări încă de pe la anul III. Iar la momentul absolvirii a prezentat în fața Comisiei de Stat de Examinare un proiect de licență-cercetare științifică solidă în tema „Fotoluminescența Zinc O și a nanostructurilor pe baza lui” la specialitatea „Electronică și Informatică Medicală”. Conducători ai proiectului au fost dnii Ion Tighineanu, prof. univ., dr. hab., și Viorel Trofim, prof. univ., dr. hab.

Casă cu 6 nivele

Catedra „Tehnologia construcțiilor” de la FCGC, fiind una de bază în pregătirea specialiștilor în domeniul construcțiilor civile industriale și agricole, practică afișarea lucrărilor celor mai bune, propuse ca model de elaborare grafică. Teza de licență a diplomantului **Octavian Chilian**, conducător **Nistor Toporeț**, conf. univ. dr., șeful catedrei, la tema „Casă de locuit cu 6 nivele” a fost recunoscută drept cea mai bună din promoție, absolut excepțională din punct de vedere grafic.

Luând ca model de proiect partea arhitecturală a unei case de locuit cu 6 nivele, autorul a propus o elaborare tehnologică pe baza unor date geologice diferite, structurând-o în 7 capitole:

1. Arhitectura construcției,
2. Elemente de construcție,
3. Geotehnică și fundație,
4. Tehnologia construcției,
5. Organizarea construcției,
6. Economia construcției,
7. Protecția muncii și a mediului ambiant.

Teza se deosebește printr-o elaborare riguroasă, ținându-se cont de condițiile hidrogeologice dezavantajoase ale terenului de construcție și seismicitatea zonei. S-a proiectat în funcție de măsurile de coborâre a nivelului apelor freactice și consolidării terenului de fundație;

Teza se deosebește și în aspectul tehnologic al lucrărilor de construcție-montaj;

Au fost prezentate detalii schemele tehnologice de

executare a lucrărilor asupra infrastructurii (ciclul „zero”) și cele de executare a suprastructurii clădirii;

Compartimentul „Organizarea construcției” con-

ține elaborarea planului general al șantierului, amplasarea căruia este atipică, dar în deplină concordanță cu planul general.

Autorul a limitat la maxim suprafața șantierului pentru a reduce cheltuielile de regie, asigurând, totodată, condiții optime pentru desfășurarea lucrărilor. În același compartiment a fost elaborat graficul calendaristic al lucrărilor, propunându-se o variantă ingenioasă a succesiunii lor din punct de vedere tehnologic și pentru reducerea considerabilă a duratei executării acestor lucrări.

Octavian Chilian a dovedit că are talent și o bună pregătire profesională și în activitatea practică managerială.

(D. V.)

Conform planului de activitate al Catedrei Telecomunicații a UTM, în anul universitar 2003-2004 au fost efectuate un șir de lucrări orientate spre sporirea calității procesului de învățământ, a gradului de calificare a lectorilor și inginerilor catedrei, spre perfecționarea planurilor și programelor de învățământ în concordanță cu cerințele moderne ale ramurii telecomunicațiilor. Aceste lucrări se referă și la ultima fază de instruire a studenților – tematica și susținerea tezelor de licență.

"Telecomunicații": proiecte performante

Majoritatea proiectelor de licență a prezentat rezolvarea unor sarcini concrete:

- Proiectarea rețelelor de telecomunicații cu utilizarea tehnologiilor moderne (**Gârdea Natalia** – „Proiectarea unei rețele virtuale private”, conducător – **Mihai Ciobanu**, conf. dr.; **Corotcova Natalia** – „Modernizarea rețelei telefonice a raionului Fălești în baza echipamentului AXE-10”; **Șerban Olga** – „Modernizarea rețelei telefonice a raionului Slobozia în baza echipamentului EWSD”, conducător – **Vitalie Nastas**, conf. dr.);

- Proiectarea aparatului electronic pentru efectuarea măsurilor în sistemele de telecomunicații (**Rotari Elena** – „Dispozitiv pentru măsurarea rezistenței izolației în liniile de telecomunicații”, conducător – **Vitalie Nastas**, conf. dr.; **Garcu Vasile** – „Elaborarea dispozitivului de acordare a sistemelor de măsurare cu calculatorul”, conducător – **Artur Cazac**, doctorand);

- Elaborarea metodelor de protecție a produselor cu utilizarea microcircuitelor integrale (**Morari Denis** – „Sistem de protecție electronic”, conducător – **Sergiu Dimitrachii**, prof. univ. dr. hab.);

- Elaborarea softului utilizat în electronică și telecomunicații (**Ivanuș Andrei** – „Modernizarea rețelei bancare din Moldova”, conducător – **Mihai Ciobanu**, conf. dr.);

- Elaborarea machetelor de laborator cu utilizare în procesul de instruire la

specialitatea 2101 „Telecomunicații” (**Zubcu Sergiu** – „Baze de date. Ciclul de lucrări de laborator”, conducător - **Nicolae Bejan**, conf. dr.);

- Efectuarea lucrărilor de cercetare (**Platonova Svetlana** – „Cercetarea caracteristicilor de exploatare a diodelor laser pentru sisteme de comunicații”, conducător – **Vera Morozov**, conf. dr.);

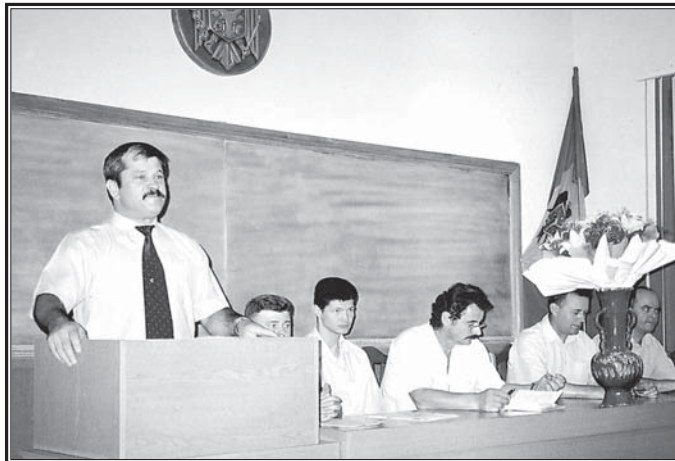
- Elaborarea îndrumărilor la proiectarea diverselor sisteme de telecomunicații (**Șveț Elena** – „Modelarea algoritmului de proiectare a oscilațiilor pilot”, conducător – **Nicolae Bejan**, conf. dr.);

- Elaborarea pachetelor de programe pentru simularea echipamentului electronic și sistemelor moderne de telecomunicații (**Guțu Cristina** – „Simularea electronică a convertorului de frecvență și demodulatorilor”, conducător – **Leonid Lipceanu**, lector superior, magistrul).

O bună parte din proiectele susținute au fost efectuate la comanda diverselor întreprinderi. Mulți studenți au utilizat pachete moderne de programe, care permit automatizarea proceselor de proiectare. În comparație cu anii precedenți, multe lucrări au fost efectuate la un nivel foarte înalt și apreciate de Comisia de Stat cu note majore, iar autorii au fost recomandați la studii postuniversitare. Printre acești studenți sunt:

Gârdea Natalia, Șveț Elena, Corotcova Natalia, Zubcu Sergiu, Șerban Olga, Ivanuș Andrei, Cornesco Roman, Morari Denis, Garcu Vasile, Rotari Elena, Guțu Cristina, Platonova Svetlana.

Nicolae BEJAN,
șeful Catedrei Telecomunicații,
conf. dr.

Despre nanostructuri, nanotehnologii în ultimul timp se scrie tot mai des, astfel încât termenul devine oarecum popular. Cuvântul „nan” înseamnă „pitic” (din latină – „nanus”). Acest cuvânt își extinde apoi înțelesul ca un element în alte construcții și însemnând „mic, nedezvoltat; a miliarda parte”. În dicționare termenul de „nanometru” este explicat astfel: „unitate de lungime, a miliarda parte dintr-un metru”. Sau dacă luăm drept reper comparativ „un centimetru”, ar însemna că „un nanometru” este egal cu „a milioana parte”. Ei bine, cum să împarți un centimetru într-un milion de părți egale? Acest lucru doar că am încerca să ni-l imaginăm, însă microscopul și încă nu cele obișnuite, optice, dar cele electronice, pot distinge asemenea dimensiuni, care apoi se proiectează pe ecranul calculatorului și noi putem cerceta.

Nanotehnologiile acum sunt pe linia întâi de cercetare, pentru că acolo materialele își descopăr niște proprietăți nebanuit de utile în tehnică, în particular în dispozitive optoelectronice. Dar ce înseamnă noțiunea „dispozitiv optoelectronic”? Dacă „opt” înseamnă „ochi, vedere” (în grecește – „optos”) ar deveni destul de clar ce scrie dicționarul despre „dispozitiv optoelectronic” – dispozitiv care transformă un semnal luminos într-unul electric și invers. De altfel, oare televizorul din casa noastră nu este un dispozitiv optoelectronic, care transformă semnalele electrice (doar ele vin pe cablu) în semnale luminoase (imagini văzute pe ecran)?

Prin urmare, cercetările care se fac la parametri atât de mici („a miliarda parte dintr-un metru”) – în nanometrie caută acolo, mai întâi de toate, proprietățile optice ale materialelor (interesează doar optoelectronica). Niște proprietăți care miniaturizează tot mai mult și mai mult dispozitivele optoelectronice. Și nu numai miniaturizarea în sine ne interesează, ci și potențialul de stocare, prelucrare și transmitere a informației, care, precum se arată, este foarte mare.

Iată deci că diplomantul Catedrei de Microelectronică, dl **Sergiu Albu**, a efectuat cercetări în ceea ce privește proprietățile optice ale materialului „Zinc O”. Acest material pentru cercetare are forma unei plăcuțe mici de tot (să zicem, cât jumătate din aripa unei albine). Plăcuța aceasta infimă își va descoperi anumite proprietăți optice doar la o excitație anumită cu razele laser. Apoi, prin șirul unor aparate sofisticate proprietățile optice vor putea fi observate în final pe ecranul calculatorului.

Experiențe, experiențe, calcule, calcule etc... până ajungi a da la iveală un rezultat care mișcă știința înainte.

Și, precum s-a văzut la susținerea proiectului de diplomă, **Sergiu Albu** are și calitatea de pregătire științifică, și curiozitatea cunoașterii interferată cu dragostea de muncă. Un inginer-electronist autentic, pregătit la noi, la FCIM, UTM. Este deci logic că asemenea absolvenți ai noștri își fac stagiile științifice la egal cu omologii lor din alte țări occidentale, în laboratoare de talie internațională. De altfel și aici, la UTM, absolventul **Sergiu Albu** cercetează în Centrul Național de Studii și Testare a Materialelor, finanțat de Fundația americană CRDF (U.S. Civilian Research and Development Foundation), un laborator excelent, dotat cu utilaj de performanță, la care poți studia proprietățile obiectelor cu rezoluție extrem de puternică la dimensiuni nanometrice.

Când intri într-un asemenea laborator, cu greu vei deosebi în lucru savantul de studentul sau doctorandul cercetător. De bună seamă, cunoștințele serioase apropiate gradele științifice. Munca fructuoasă a Catedrei de Microelectronică se reflectă în succesele frumoase ale absolvenților săi.

Un autentic show: modelele FIU

Pe 28 iunie 2004 în sala Centrului de Cultură și Artă „Ginta Latină” din Chișinău în prezența unui public specializat, a multor oameni de cultură, a presei din capitală s-a desfășurat un spectacol de zile mari, cum se spune. Protagoniste au fost studentele absolvente de la Facultatea de Industrie Ușoară a UTM, specialitatea „Design vestimentar”.

S-au prezentat proiectele de licență. Un examen foarte serios, deoarece este un examen la public. Succesul a fost mare. Aplauzele se țineau lanț.

Designul vestimentar, s-a spus la această fericită demonstrație a creativității licențiatelor de la FIU, evoluează în stilul hi-tech (tehnologii înalte). Acest stil plasează pe prim-plan raționalitatea, necesitățile vitale ale omului și crearea unui spațiu nou care ar permite și conformarea la tehnologii avansate, și dezvoltarea liberă a individului.

În fața publicului au apărut modele. Aici trebuie să facem trimitere la dicționar, unde cuvântul „model” înseamnă și „lucrare vrednică de imitat”, dar și „personă care pozează”. Deci au apărut **studente-modele** care demonstrează „vestimentații-modele”.

Colecția se compunea din 5 modele. Cinci fete demonstrează pe scenă colecția, care în sumă era, de fapt, un proiect de licență al unei absolvente FIU. Fiecare colecție exprima parfumul epocii sau culturii respective, al istoriei ca sursă de inspirație. Iată colecția absolventei **Tatiana Rotari**. Comportă transpuneri ale tehnologiilor la textilele populare, transmițând un mesaj al tradițiilor și coloritului național românesc.

Iată colecția absolventei **Mariana**

Peicova. Modelele vestimentare au fost bazate pe elemente ale artei antice, apelând la canoanele de proporționalitate și armonie ale arhitecturii grecești.

Absolventa **Elena Manza** s-a inspirat din costumul popoarelor nordice. Aici domină echilibrul, cromatica deschisă, elemente decorative tradițional scandinave.

Fiecare absolventă a demonstrat performanțe creative: **Ecaterina Cuvaldin, Aurelia Chicu, Lidia Colibaba, Irina Sturza, Dina Lebejin, Natalia Oală, Natalia Grosu**.

Spectacolul a fost regizat și organizat

Violeta Buga, Oxana Gonciar.

Colecțiile de modele prezentate ca stil general se situează între vestimentația obișnuită, de fiecare zi și denumită „pret a porter” (gata de purtat) și vestimentația artistică, de teatru, de operă, de demonstrare specială etc. Ultimele se execută, de regulă, la comandă. Trebuie de adăugat că unele absolvente au cheltuit sume de bani proprii pentru a-și pregăti la nivelul acesta înalt modelele lucrute atât de meticulos.

Comisia de Stat de Examinare, în frunte cu dl **Tudor Stăvilă**, director al

de dna **Natalia Păslăraș**, lector-asistent la Catedra „Bazele Designului și Creației tehnice”.

Cuvinte de înaltă apreciere artistică și didactico-științifică vom spune desigur pentru conducătorii **proiectelor de licență: dnele Marina Goreaciovski, Elena Caraghiaur, Irina Leahu,**

Institutului pentru Studiul Artelor de la AȘM, a apreciat colecțiile vestimentare ale celor 10 absolvente FIU, prezentate în fața publicului la teatrul „Ginta Latină” cu nota maximă „10”.

Vom adresa și noi o urare pentru absolventele FIU: **drum bun în viața profesională!**

Inofensivitate în alimente – carne

Dintre salamurile din vitrina magazinului cauți să-l alegi pe cel mai inofensiv, deși nici gustul nu te lasă indiferent. Ei bine, absolventa FTMIA, specialitatea „Tehnologia cărnii”, dra **Diana Marcoveanu**, încă de pe la anul IV a început o cercetare științifică, devenită și teză de licență, asupra găsirii unei soluții cât mai optime, care să întrunească în salamul crud-afumat ambele calități: și gust perfect, și inofensivitate înaltă.

Tema tezei de licență se numește „Analiza și studierea tehnologiei de fabricare a salamurilor crud-afumate moi de tip saleami – succes plus”. Salamurile acestea se produc pe scară largă în Occident, la noi mai puțin, așa că cercetarea absolventei FTMIA va stimula răspândirea unui aliment nou pe piață, acesta deja fiind foarte întrebătat, iar în consecință, și un venit în economie. **Diana Marcoveanu** a răsfoit zeci de brevete de invenții, multă literatură de specialitate, a efectuat experiențe cu anumite culturi de bacterii ce acce-

conțiții bune etc., etc. Și **Dianeii Marcoveanu** i s-au propus câteva posturi. Așa că absolvenții nu „căutau”, ci „alegeau”. Faptul vorbește despre calitatea pregătirii absolvenților FTMIA.

Dar să mai adăugăm la calitățile profesionale și câte altceva destul de important azi în imaginea unui tânăr inginer licențiat. **Diana Marcoveanu**, de exemplu, cântă la vioară în ansamblul de cântec și dans popular „Tinerețea” de la UTM. Cunoaște limbi moderne. Mănuiește cu abilitate instrumentul modern pentru lucrul productiv – calculatorul. Iată deci fața luminată a unui intelectual-tehnician de talie modernă, cu care mergi oriunde în Occident. Dar vorba e că și acasă, în Moldova, asemenea intelectuali sunt de mare trebuință și ei de la an la an își fac tot mai sesizabile mâinile și creierul.

Am luat în mână lucrarea de diplomă a **Dianeii** – un volum legat tipografic cu gust, în file standard de mărimea A4, aproape 100 de pagini. Totul

lează procesul de fabricare – pe scurt, o muncă migăloasă, înceată, dar cu profunzime științifică, încât a ajuns la formula unui salam ce a impresionat puternic Comisia de Stat de Examinare și, în special, pe președintele acesteia, dl **Brăjățai**, care este cunosător de marcă tocmai în tema salamurilor, el fiind specialist la celebra întreprindere în materie de la Chișinău – „Carmez”.

Conducătoarea tezei de diplomă, dna **Angela Gudima**, conf. dr., a subliniat că teza de licență a absolventei **Marcoveanu** va avea o aplicare practică chiar la întreprinderea chișinăuiană SA „Carmez”, deoarece preparatul (salamul) propus nu cere costuri mari de producție și, în plus, are și o calitate dietetică, să zicem așa, deoarece autoarea a propus și o tinctură de plante medicinale, astfel că salamul poate fi oferit și persoanelor cu exigențe speciale de sănătate.

Încă în zilele sfârșitului de iunie, când absolvenții își susțin proiectele de diplomă, destui emisari de la întreprinderi, firme specializate în tehnologia cărnii, din Chișinău și din întreaga republică, căutau pe întrecute să „ademenească” tinerii de la Facultatea de Tehnologie și Management în Industria Alimentară de la UTM la locuri de muncă care mai de care bine plătită, cu diferite

numai formule chimice și explicații. De altfel, e just: toată mâncarea se bazează pe chimie. Și **Diana** cunoaște în profunzime materia.

Diana Marcoveanu a studiat și încercat în diferite variante treptele tehnologice de prelucrare a cărnii – mărunțitul cărnii în cuter, cu adăugarea unor preparate bacteriene specifice, prelucrarea termică, unde se perindă 3 operații: îndesarea, afumarea și uscarea produsului etc. Astfel că până la urmă a reușit să găsească o formulă de preparare, întâi și-ntâi, cu indici organoleptici mai înalți, iar, în al doilea rând, cu obținerea procentuală mai mare a produsului finit – 70-74 la sută, față de ceea ce se obține acum la noi – 65 la sută. În plus, cercetarea **Dianeii Marcoveanu** a dat și un rezultat economic cu plus – prețul de cost al salamului obținut este mai mic decât cel prezent acum pe piață. Sigur că **Diana Marcoveanu** are dreptul de autor și nu va descrie în amănunte lucrarea, dar fapt este că, trecând prin filiera legislativă, ideile absolventei vor ajunge degrabă în producție.

Nu numai un specialist-executor, ci un specialist creator – acesta este vârful de calitate universitară atins astăzi la UTM și aceasta este o fundație solidă a mândriei noastre profesionale.

Energia electrică este omniprezentă – importanța inginerului respectiv crește proporțional

Actualitatea proiectului de licență cu tema „Elaborarea sistemului de alimentare cu energie electrică a uzinei producătoare de pompe submersibile din or. Rezina”, prezentat de absolventa FE, Catedra de Electroenergetică, dra **Natalia Muștuc**, este de actualitate stringentă. De ce? Pentru că Moldova, pe cât se știe, este bine cunoscută ca producător de pompe submersibile de peste 35 de ani. Pompele noastre se exportă în multe țări ale lumii, pentru că sunt performante și de diferite capacități. Producerea pompelor creează noi locuri de muncă și aduce țării valută forte. Este evident, de aceea că acest sector industrial se va dezvolta la noi. Deci la construcția unei uzine de profil sigur că este de o stringentă necesitate rolul inginerului energetician. Acesta trebuie să fie înarmat cu cunoștințe foarte largi și avansate, având în vedere volumul enorm consumabil de energie electrică la o uzină de felul celei care produce pompe submersibile. Pe de altă parte, inginerul energetician trebuie să fie mereu la curent și cu noutățile tehnice chiar în domeniul său: progresul tehnic este continuu. Mai având în vedere că revistele și cărțile tehnice noi se publică de fapt în limbi de circulație internațională, inginerul trebuie să cunoască una sau două asemenea limbi și, mai ales, terminologia profesională.

Licențiată în energetică, dra **Natalia Muștuc**, a demonstrat în fața Comisiei de Stat de Examinare că este perfect pregătită ca inginer. Dânsa a elaborat sistemul de alimentare cu energie electrică a uzinei amintite pe o bază științifico-tehnică serios argumentată. Absolventa a dat dovadă că știe bine și toată gama noutăților în aparatura și instalațiile de domeniu, precum și în tehnologii. Iar în ceea ce privește cunoașterea limbilor străine, **Natalia Muștuc** și-a expus o bună parte a proiectului de diplomă și a răspuns la multiplele întrebări ale comisiei într-o fluentă limbă franceză.

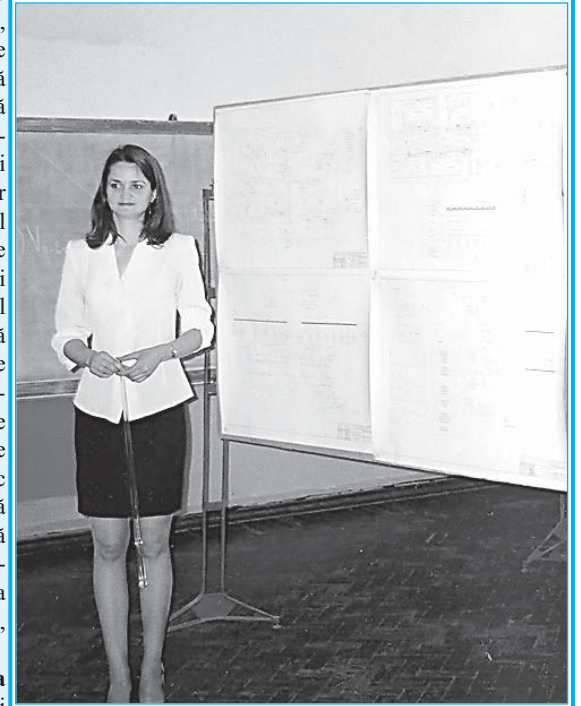
Este un fapt real, cunoscut deja că destui absolvenți ai Facultății de Energetică, UTM lucrează în Europa, SUA, anume la posturi profesionale.

Dl **Andrei Pali**, conf. dr., conducătorul proiectului de licență, subliniază cu satisfacție osârdia studentei **Natalia Muștuc**, dânsa a consultat foarte multă literatură tehnică, a comparat variante tehnice și a știut să selecteze cu precizie varianta optimă. Studenta a depus o muncă variată și în mod practic la uzina „Hidropompa” din Chișinău.

Absolventa a efectuat și anumite cercetări științifice foarte actuale pentru situația din Moldova. Este vorba despre depistarea schemelor eronate ale evidenței comerciale a energiei electrice. Atare cercetări sunt necesare pentru combaterea furturilor de energie electrică, inclusiv în întreprinderi, firme... De aceea este necesar de a cunoaște foarte bine schemele de

alimentare și caracterul „greșelilor” tehnice ce se pot produce aici.

Absolventa **Natalia Muștuc** a etalat vaste cunoștințe în ceea ce privește caracterizarea tehnică a pompelor submersibile, produse la noi, deși s-ar părea că domeniul este cam departe de profesia energeticianului. S-ar părea, dar nu este, deoarece dacă vrei să proiectezi un sis-

tem de alimentare cu energie electrică, trebuie să știi și caracteristicile tehnice ale produselor în uzina dată, inclusiv ce volum de energie va consuma fiecare aparte. Dânsa cunoaște bine și diferitele motoare electrice care acționează pompele date, unde sunt produse aceste motoare și ce standarde de calitate europeană au.

Absolventa a avut în evidență și capitolul economic – sistemul de alimentare cu energie să intre între niște parametri pe cât posibil mai ieftini. A avut în evidență și aspectul ecologic: uzina ne trebuie, dar și natura ambiantă ne trebuie.

Cu alte cuvinte, absolventa a văzut sistemul de alimentare cu energie în integritatea sa: continuitatea alimentării cu energie electrică; fiabilitatea sistemului de alimentare; parametrii tehnico-economici cât mai buni; exigențele ecologice.

Profesorul de matematică, dl **Negru**, numai-decât a adăugat că absolventa **Natalia Muștuc** știe bine și iubește matematica, iar pentru un inginer licențiat faptul este conotabil.

Absolventa **Natalia Muștuc**, de altfel ca și toți colegii săi care au acum diplome de inginer licențiat în energetica industrială de la Facultatea de Energetică, coboară de pe treptele Universității Tehnice cu toată încrederea profesională și civică, aliniindu-se cu demnitate în cohorta intelectualității din tânărul nostru stat.

Absolventul va prezenta un compartiment al lucrării pentru brevet de invenție

Absolventul **Alexandru Olevschi** de la FIMCM, Catedra „Tehnologii și Construcții de Mașini”, a prezentat cu succes în fața Comisiei de Stat de Examinare proiectul său de licență denumit „Proiectarea secției flexibil automatizate de prelucrare a piesei de tip roată precesională” la specialitatea „Tehnologia fabricării automatizate”.

Roata dințată precesională face parte din reductorul planetar, care are aplicare practică în mecanisme speciale pentru extragerea minereurilor submarine. Absolventul **Alexandru Olevschi** spune nu fără mândrie că el deja este introdus într-o echipă inginerescă ce are comanda unei firme de a executa o serie de reductoare de acest fel.

Roata dințată precesională, pe cât se știe, se deosebește de roțile dințate cunoscute, tradiționale. Dinții la roțile precesionale sunt dispuși altfel, spre interiorul roții, astfel că atunci când două asemenea roți se suprapun, toți dinții pe circumferință se angrenează și, să ne închipuim,

forța de transmisie este nemăsurat mai mare decât la roțile tradiționale, unde se angrenează doar doi dinți. Însă dinții la roțile precesionale au profilul mai complicat, deoarece mișcarea roților este sferospațială, deci dinții cer o prelucrare specială, cu scule speciale.

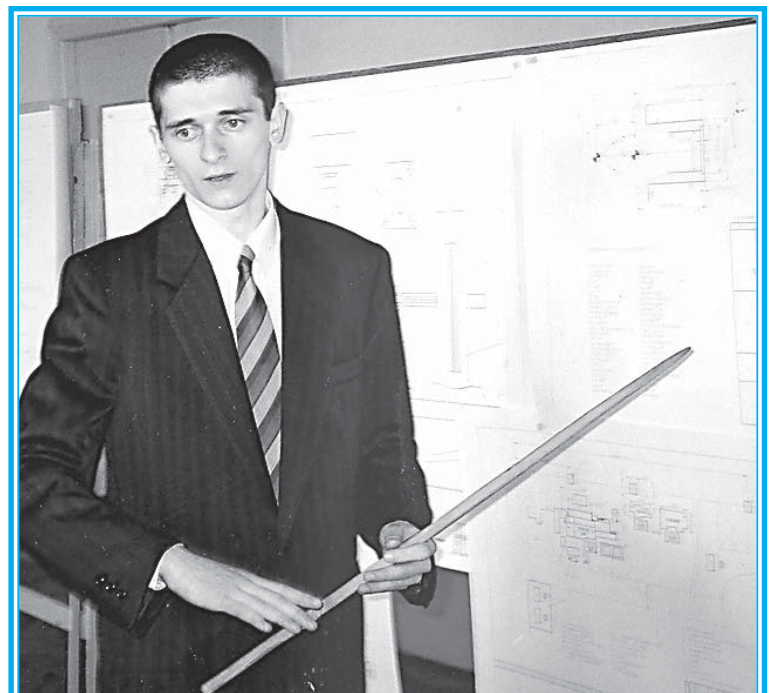
Absolventul **Alexandru Olevschi** subliniază că cercetările lui, care au început încă pe la anul II de studii, sub îndrumările dlor profesori **Valeriu Dulgheru** și **Sergiu Mazuru**, s-au axat pe tehnologia prelucrării danturii. El a elaborat un dispozitiv tehnic îmbunătățit față de cel clasic, utilizând și alte scule cu proprietăți mai avansate. Așa numita sculă cu rolă se uză foarte repede, deci trebuia să reglezi dispozitivul din nou și din nou. Totul se făcea manual, doar nu e producție de serie, deci se cerea prea mult timp. Dar nu numai asta. Întrucât acum tendința tehnologică generală este spre miniaturizarea mecanismelor, deci și roțile dințate precesionale vor fi mereu mai mici, așa

numitele roți pinion, cu diametrul minim. Or, la parametri mici prelucrarea danturii nu mai este posibilă cu rolă. Studentul **Olevschi**, precum a demonstrat-o el însuși în fața Comisiei de Stat de Examinare, a reușit să aplice cu succes un alt procedeu de prelucrare a danturii – discul abraziv, acesta având viteze mai mari și nu se uzează atât de repede.

Absolventul **Olevschi** a reușit să publice și câteva articole științifice în această temă, iar la Sevastopol, unde se va organiza în curând o conferință științifică în materie, el va fi prezent cu un referat.

Conducătorul științific al proiectului, dl **Mazuru**, a menționat că anumite aspecte ale cercetării absolventului **Olevschi** vor fi înaintate chiar pentru brevetare ca invenție.

Sigur că asemenea tineri ingineri licențiați, precum este **Alexandru Olevschi**, ridică mereu mai sus imaginea catedrei, a facultății, a Universității Tehnice din Moldova.

Premiile Senatului UTM

la compartimentul „Cel mai bun proiect de licență - 2004”

HOTĂRÂREA

Comisiei permanente de decernare a premiilor Senatului UTM
la compartimentul „Cel mai bun proiect/lucrare de licență
a anului” din 5 iulie 2004

Au participat:

Samusi I., prof. univ. dr., Ambros T., prof. univ. dr., Ciobanu N., conf. univ. dr., Grama V., conf. univ. dr.
Analizând proiectele (lucrările) de licență și materialele anexate până la 02.07.04 de către Consiliile
facultăților, privind acordarea premiilor Senatului UTM, Comisia hotărăște:

1. A repartiza premiile Senatului UTM pentru anul universitar 2003/2004 la compartimentul „Cel mai
bun proiect/lucrare de licență a anului”, după cum urmează:

Nr. rînd	Numele, prenumele	Facultatea, grupa	Gradul premiului
1.	Olevschi Alexandru	FIMCM, TFA-001	Premiu de gradul I, 600 lei și Certificat de gradul I
2.	Prodan Dumitru, Bivol Ion, Prisăcaru Vitalie	FE.MEC-G01	Un premiu de gradul II, 400 lei și Certificate de gradul II
3.	Albu Sergiu	FCIM ME-991	Un premiu de gradul II, 400 lei și Certificat de gradul II
4.	Odobescu Natalia,	FIU, MTCP-001	Un premiu de gradul II, 400 lei și Certificat de gradul II
5.	Cereș Dorin	FIMM, MAIA-991	Un premiu de gradul III, 300 lei și Certificat de gradul III
6.	Cornea Constantin	FR IMT-001	Un premiu de gradul III, 300 lei și Certificat de gradul III
7.	Bargan Lilian	FCGC, CCIA-991	Un premiu de gradul III, 300 lei și Certificat de gradul III

2. Consiliul FTMIA nu a prezentat proiectul/lucrarea de diplomă pentru examinare.

3. FUA a prezentat incomplet materialele necesare (numai partea grafică a proiectului de diplomă) pentru concurs.

Președinte al Comisiei I. Samusi,
Secretar V. Grama,

Membri ai Comisiei T. Ambros, N. Cioban

Natalia Odobescu – FIU. Premiu de gradul II. Proiectul de licență: „Proiectarea artistică, constructivă și tehnologică a colecției de cizme de ocazie pentru femei și pregătirea pentru lansarea în fabricație a unui model (în baza întreprinderii mixte „Gabiny” SRL din or. Orhei)”.
Conducător științific: **Tatiana Mironiuc**, lector-asistent, magistru.

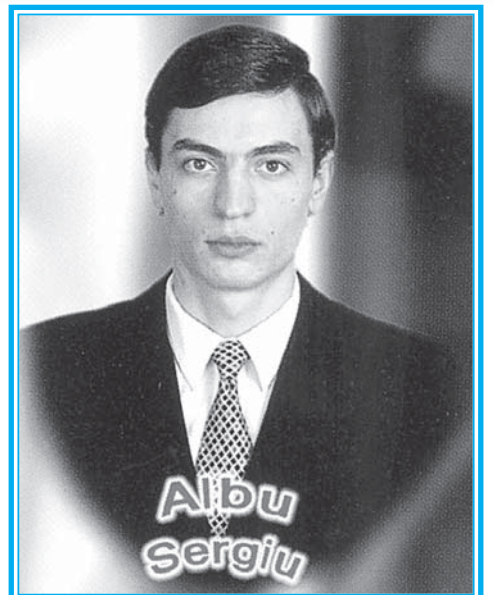
Dorin Cereș – FIMM. Premiu de gradul III. Proiectul de licență: „Elaborarea unui agregat de pregătire a aluatului cu o productivitate de 450 kg/oră”.

Conducător științific: **Mircea Bernic**, conf. dr.

Alexandru Olevschi – FIMCM. Premiu de gradul I. Proiectul de licență: „Proiectarea secției flexibile automatizate de prelucrare a piesei de tip roată precesională”.

Conducător științific: **Sergiu Mazuru**, conf. dr.

Sergiu Albu – FCIM. Premiu de gradul II. Proiectul de licență: „Fotoluminescența Zinc O și a nanostructurilor pe baza lui”.

Conducători științifici: **Ion Tighineanu**, prof. univ., dr. hab., și **Viorel Trofim**, prof. univ., dr. hab.

Vitalie Prisăcaru – FE. Premiu de gradul II. Proiectul de licență: „Proiectarea transformatorului monofazat cu puterea de 10 kVA”.

Conducător științific: **Victor Olhovschi**, lector superior.

Ion Bivol – FE. Premiu de gradul II. Proiectul de licență: „Proiectarea transformatorului trifazat cu diferite sisteme magnetice cu puterea de 10 kVA”.

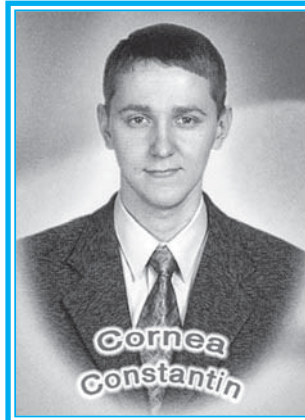
Conducător științific: **Victor Olhovschi**, lector superior.

Dumitru Prodan – FE. Premiu de gradul II. Proiectul de licență: „Optimizarea calculului transformatorului trifazat produs de SA „RED-Nord” Bălți cu puterea de 25 kVA”.

Conducător științific: **Tudor Ambros**, prof. univ., dr.

Constantin Cornea – FRT. Premiu de gradul III. Proiectul de licență: „Servicii moderne de comunicații în cadrul operatorului „Uniflux-Line”.

Conducător științific: **Dinu Țurcanu**, lector superior.

Lilian Bargan – FCGC. Premiu de gradul III. Proiectul de licență: „Construcția blocului locativ amplasat pe str. Mihai Eminescu, mun. Chișinău”. Conducător științific: **Anatol Taranenco**, lector superior.

Un stand tehnic real

Standuri de încercare a pompelor din motoarele auto au existat și există la întreprinderile pentru transportul auto. Numai că orice stand, orice operație tehnică poate și trebuie mereu să fie supusă îmbunătățirii, modernizării – o legitate a progresului tehnic.

De **Ion Goraș**, conf. dr. la Catedra „Transportul auto”, cunoaște bine nu numai materia pe care o predă în aulele studențești, dar și situația tehnică la întreprinderile de transport, adică poate construi efectiv acel pod între facultate (catedră) și producția pentru care noi pregătim specialiști. Prin urmare, D-sa a putut găsi o cale

pe care s-ar putea eventual moderniza standurile pentru încercarea pompelor din motoarele auto. Și a propus ca temă de cercetare studentului **Mihai Foiu** anume „comasarea” a trei standuri de la SA „Promtehgaz” (aici există și o secție de reparație a motoarelor auto) într-un singur stand. Studentul, sub conducerea dlui Ion Goraș și împreună cu D-sa, a cercetat serios pe parcursul practicii pentru proiectul de diplomă ca, până la urmă, să ajungă la teza de licență tocmai în această temă a construcției unui singur stand universal pentru încercarea pompelor de diferite tipuri din motoarele auto.”

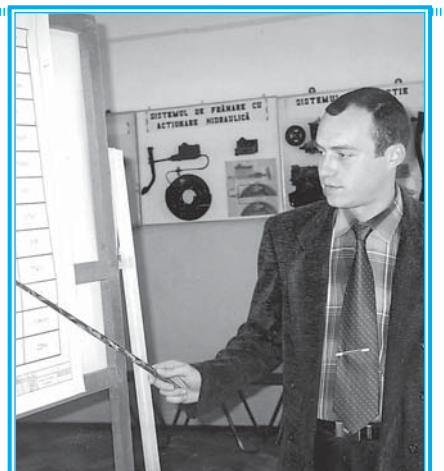
Pompele de ulei se uzează destul de repede față de alte piese din motoarele auto. Ele deci se repară și după aceea trebuie încercate la stand.

La întreprinderea „Promtehgaz” pompele de diferite tipuri erau încercate la trei standuri. Absolventul Foiu, sub conducerea lectorului său Ion Goraș, a reușit să demonstreze că nu e nevoie de trei standuri, ci doar de unul universal, mai compact, cu aceleași posibilități tehnice de încercare a pompelor de diferite tipuri. În felul acesta, întreprinderea a obținut o economie financiară simțitoare, economie de utilaje și chiar de suprafețe de lucru.

Absolventul Foiu ne-a relatat că munca la crearea noului stand tehnic a fost de lungă

durată și migăloasă. O mulțime de probe, eșecuri, ceea ce te impune din nou și din nou să consulți literatură tehnică, să încerci încă și încă o dată, dar aceasta e munca de creație tehnică. Sigur că trebuie să ai cunoștințe cât mai largi, iar absolventul Foiu a obținut asemenea cunoștințe destul de vaste în anii de studenție la Facultatea de Inginerie și Management în Mecanică, UTM, deci a avut pe ce să se sprijine ca până la urmă să reușească a construi acest stand primit cu satisfacție de întreprindere.

Ramura transportului, în special sectorul „service”, precum vedem, a primit în rândurile lucrătorilor săi, pe lângă mulți alți tineri, și pe inginerul-licențiat, bun cunosător, dar și creator în profesie, **Mihai Foiu** de la UTM.

Știri de la facultăți

FIU: Teză susținută la Sankt Petersburg Dna **Angela Scripcenco**, șefa Catedrei „Tehnologia Confecțiilor din Țesături și Tricoturi”, și-a susținut cu succes teza de doctor la Universitatea „Tehnologii și Design” din Sankt Petersburg, Federația Rusă. Conducător științific i-a fost dl **Oleg Kardaș**, profesor la Universitatea „Tehnologii și Design” din Kiev, Ucraina.

Teza dnei Scripcenco se numește „Cercetarea poziționării tehnologice a materialului textil în funcție de proprietățile de drapare”.

Dna Angela Scripcenco a absolvit Institutul „Tehnologii în Industria Ușoară” din Kiev în 1991 și din același an își desfășoară munca sârguincioasă de pedagog la FIU, UTM. Din 1997 până în prezent D-sa conduce cu succes continuu Catedra „Tehnologia Confecțiilor din Țesături și Tricoturi”, FIU.

Suntem bucuroși pentru succesele proaspătului doctor în științe Angela Scripcenco și îi dorim și pe viitor așijderea.

FIMCM: Practică la Brașov, România După cum ne-a comunicat dl **Valeriu Podborschi**, lector superior, coordonator al specialității „Design industrial” la Catedra „Proiectarea și fabricarea mașinilor agricole”, 10 studenți de la FIMCM, UTM au trecut practica de proiectare-2004 la Brașov, România. Acțiunea a avut loc în baza Acordului de colaborare între UTM și Universitatea „Transilvania” din Brașov. Studenții noștri s-au aflat la uzinele constructoare de mașini și tractoare din Brașov și Roman, s-au familiarizat cu metodele de proiectare privind designul industrial.

Dl **Ion Vișa**, rectorul Universității „Transilvania”, prof. univ., dr. ing., acordă UTM-ului un ajutor frățesc, astfel că deja al patrulea an studenții noștri pot trece practica de vară în condiții excelente, inclusiv cazare gratuită. UTM mulțumește profund pentru acest ajutor.

Conferința Internațională ADEPT – Tehnologii avansate în designul ecologic, care s-a produs tot la Brașov, în iulie a.c., a audiat și prezentările profesorilor de la UTM – **Valeriu Dulgheru**, **Valeriu Podborschi** și **Maxim Vaculenco**. Profesorii noștri au fost invitați de dl **Gheorghe Moga**, prof., dr. ing. de la Universitatea „Transilvania”, Brașov.

FCGC: Olimpiada de drept Dra **Svetlana Grigore**, lector superior, metodistă la Catedra „Drept patrimonial” de la FCGC, ne-a relatat despre Olimpiada de drept, organizată în cadrul catedrei cu participarea studenților din anii II-IV. Probele au vizat două specialități: „Dreptul civil” și „Legislație cadastrală”.

Scopul olimpiadei: popularizarea științelor juridice. Organizatori: dna **Eugenia Gorbaciov**, lector-asistent, și dna **Ala Climov**, conf. dr., șeful catedrei.

Câteva dintre chestiunile la care trebuiau să răspundă studenții: „Principiile dreptului civil”, „Actul juridic civil”, „Persoana fizică și persoana juridică”, „Drepturile patrimoniale”, „Noțiunea cadastrului bunurilor imobile”, „Formarea bunurilor imobile”, „Registrul bunurilor imobiliare”, „Modurile de dobândire a dreptului de proprietate” etc.

Studenții au demonstrat cunoștințe profunde. Viitorii licențiați în drept de la catedra „Drept patrimonial”, FCGC se vor prezenta în societatea noastră ca specialiști de nivel european.

FIMM: noul-vechiul șef de catedră Catedra general-universitară „Geometrie descriptivă și desen” are un nou șef. Acesta este **Ion Știrbul**, conf. dr. De fapt, dl Știrbul a condus și până acum catedra amintită, ba chiar pe parcursul a două termene: din 1993. Dar dacă, prin cunoscuta procedură democratică a alegerilor, D-sa cucerește și termenul al treilea, faptul vorbește doar de meritele pe care le are.

În cursa pentru post la început s-au înscris 3 candidați: dnii **Gheorghe Popovici**, prof. univ. int., dr. hab., decanul FIMM; **Iurie Căpățină**, conf. dr., și **Ion Știrbul**, conf. dr., șeful catedrei.

La ședința catedrei dl **Iurie Căpățină** și-a retras candidatura. În cadrul votării 14 persoane s-au pronunțat pentru Știrbul și 4 – pentru Popovici.

La 22 iunie a.c., în ședința Senatului UTM, dl **Popovici** nu s-a mai angajat în cursă, astfel că pentru votarea secretă a rămas doar candidatura dlui **Știrbul**. Deci ralegere cu 73 de voturi „pro” și 2 „contra”.

Felicitări pentru dl Ion Știrbul și pentru Catedra general-universitară ce servește toate cele 10 facultăți ale UTM.

FUA: Topografie reală la Pârlița Dl **Nistor Grozavu**, decanul FUA, conf. dr., și de astă dată ne-a furnizat știri cu mult optimism. Pentru prima dată în istoria facultății studenții anilor II-III de la specialitățile „Arhitectura” și „Inginerie urbană” au trecut o practică didactică reală la topografie. Ei au efectuat o ridicare topografică pentru planul general urbanistic al satului Pârlița. Au lucrat în ture a câte 50 de studenți pe durata a 2 săptămâni, sub conducerea dlui **Pantelimon Arnăut**, lector superior, **Sergiu Bejan**, lector superior, și **Anatolie Cadocinicov**, conf. dr. Lucrările s-au efectuat la comanda primăriei din Pârlița, iar în final se întinde spre un model european modern de așezare rurală. La Pârlița mai lucrează în acest sens și „Chișinău-proiect”. Sunt pași serioși spre integrare în Europa, aici afirmându-se plenar facultatea de Urbanistică și Arhitectură a UTM cu studenții și profesorii săi.

12 studenți, anul IV, de la aceleași specialități, în colaborare cu „Chișinău-proiect”, au lucrat vara asupra unor schițe urbanistice: „Intrările în orașulul Stăuceni”. Vorba e că vechile drumuri nu au fost proiectate să asigure buna vizibilitate a mașinilor și deci se produc mereu accidente rutiere. Se efectuează deci reproiectări urbanistice serioase.

FTMIA: succesele filierei francofone Faxul expediat redacției de către dl **Jorj Ciurac**, directorul Filierei Francofone „Tehnologies Alimentaires” din cadrul FTMIA, conține foarte multă informație privind succesele filierei. Din lipsă de spațiu nu putem să publicăm totul. Astăzi extragem doar un fragment, restul vom publica în numerele viitoare.

Filiera funcționează al 17-lea an. Studenții celei de-a III-a promoții (26 de persoane) au susținut tezele de licență. Toate tezele au fost scrise și susținute în limba franceză. Rezultatele sunt îmbucurătoare, peste 90 la sută din studenți au obținut note bune și foarte bune.

Majoritatea absolvenților au fost angajați în câmpul muncii. Cei mai buni își vor continua studiile la masterat, inclusiv în străinătate și cu burse ale Agenției Universitare a Francofoniei.

Astfel, studenta **Nadejda Casapciuc** își va urma studiile la Universitatea Laval, Canada. De altfel, ea a mai făcut anterior un an de studii la această universitate și a fost prima în topul studenților de la Facultatea de Științe Agricole și Alimentare a acestei universități.

Studenta **Irina Iavorschi** a obținut o bursă pentru studiul de masterat la Universitatea din Dijon. Acesta va fi un masterat internațional și studiile se vor face în Franța, Anglia și Italia.

Și studenta anului III **Daniela Bernic** a obținut o bursă de studii de un an la Universitatea Laval, după care va reveni la UTM, unde își va continua studiile în anul IV.

Mai mulți studenți ai filierei vor avea mobilități internaționale și pentru stagii. Două studente au plecat deja la Toulouse, Franța, alții vor pleca mai târziu în Franța, România, Rusia.

FCIM: o promoție numeroasă la TI Din informația obținută de la dl **Victor Beșliu**, șeful Catedrei „Tehnologii Informaționale”, conf. dr., la catedra dată anul de studii 2003-2004 s-a soldat cu un număr de 174 de absolvenți-ingineri licențiați și absolvenți-masteranzi. E un număr ce ar putea reprezenta o întreagă facultate.

Trebuie să subliniem nu numai cantitatea, ci și calitatea promoției. Media generală în grupul de 144 de licențiați este „8”, iar în cel al absolvenților de la masterat chiar ceva mai sus.

Calitatea înaltă de pregătire a acestei impunătoare promoții sigur că a servit drept temei puternic pentru angajarea fără tergiversări la locuri de muncă în diferite firme, organizații, întreprinderi din republică, iar în unele cazuri – și în alte țări.

Dl **Beșliu** a mai adăugat că specialitatea TI este foarte solicitată și apreciată, în consecință și plătită cu salarii bune.

Catedra TI, ne-a relatat sursa, reușește, tot pe baza calității de pregătire a absolvenților, să întinerească evident colectivul profesoral. Numai în ultimii 2 ani au fost angajați 12 absolvenți, exemplu foarte elocvent și demn de urmat și pentru alte catedre.

FRT: studenții în producție Dl **Igor Mardare**, șeful Catedrei „Construirea și producerea aparatului electronic” (CPAE) a avut amabilitatea să ne comunice informații interesante din activitatea catedrei. Studenții anilor III, IV, V pe parcursul verii au lucrat sau au făcut practică la diferite întreprinderi, organizații, firme, instituții. Acestea sunt tocmai 45 la număr, situate majoritatea în Chișinău, dar și în alte localități din țară. Vom enumera câteva: „Moldova standard”, Ministerul Apărării al RM, SA „Electromaș” (Tiraspol), „Telecom” (Orhei), uzina „Hidropompa” (Chișinău), Serviciul „Antigrindină” (Ștefan Vodă), AO „Pruț” (Fălești), „Softcom” SRL (Chișinău), uzina „Topaz” (Chișinău), „Intrascop” (Chișinău), AȘM, „Inventiv-Telecomunicații” SA (Chișinău) ș. a.

Munca și practica de producție au vizat specialitatea „Sisteme radioelectronice”.

Dat fiind specificul specialității „Sisteme radioelectronice”, studenții pot acumula deprinderi și cunoștințe practice, în funcție de posibilitățile timpului personal, introducând într-un caiet special, conform sarcinii de practică, pas cu pas lucrările executate. Astfel, la finele anului profesorul poate vedea caietul cu sarcini de practică în toată integritatea sa. Am putea spune că, alături de studenți, și profesorii efectuează o practică cognitivă tehnică. Vorba e că tehnologiile noi pentru fabricarea aparatului din domeniul radioelectronicii se modernizează foarte rapid – la fiecare 1-2 ani. Deci și profesorul studiază toate noutățile din industrie pentru ca mai apoi să poată preda în aulele studențești materia corespunzător nivelului industrial contemporan.

FE: frații ne ajută După cum ne-a comunicat dl **Tudor Ambros**, șeful Catedrei de Electromecanică, timp de aproape zece ani, în urma unei fructuoase colaborări cu orașele Reșița, Craiova, Iași și Hunedoara, în timpul verii, cei mai buni studenți ai UTM au posibilitatea de a-și efectua practica în România. În anul curent un grup de studenți de la FE, sub conducerea dlui lector-asistent **Marcel Burduniuc**, a efectuat o practică de producție de 3 săptămâni la Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița.

Să arătăm numele studenților-stagiari: **Oprea Diana**, **Antoniuc Grigore**, **Miron Tatiana**, **Parea Sergiu**, **Dragomir Alexandru**, **Chiperi Ștefan**, **Știrdu Stela**, **Pianăh Veaceslav**, **Aftanas Corina**, **Luchianic Constantin**, **Vodă Anatol**, **Racu Stela**, **Păduraru Ion**, **Negară Aurel**, **Voini Roman**, **Valuță Andrei**, **Hramko Svetlana**, **Turturică Ala**, **Guranda Vitalie**, **Burcă Alexandru**.

Studenții rămași în republică au fost repartizați vara la practică la mai multe întreprinderi, cum ar fi Institutul de Metrologie (Chișinău), Centrul Metrologic (Bălți), SA „Hidrotehnică”, „Hidromaș”, fabrica de carton etc.

Dar eforturile celor de la catedră nu se opresc aici. Cu participarea colaboratorilor catedrei de Electromecanică au fost elaborate primele transformatoare electrice de putere mică (10-25 KVA) care sînt produse de SA „DED-Nord” (Bălți). Datorită acestor transformatoare cota pierderilor de consum se va reduce considerabil, fapt foarte important pentru ameliorarea crizei de producție a energiei electrice în republică.

FIEB: Doi factori fundamentali Businessul mic și mijlociu se va dezvolta, precum se știe, în continuare. În acest sens Facultatea de Inginerie Economică și Business (FIEB), precum subliniază decanul ei, dl **Nicolae Țurcanu**, își va axa activitatea pe suprapunerea a 2 factori fundamentali: pregătirea tehnică și economico-managerială a noilor cadre de ingineri-economiști.

Elaborarea unui plan argumentat de studii și năzuința corpului profesoral în concordanță cu cel studențesc de a crea competențele și calificările cerute pe piața concurențială și dinamică a muncii vor conduce la accelerarea dezvoltării economico-sociale a RM.

*Rubrică susținută de
Olesea URSU, studentă
la Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, USM,
Irina HADĂRCĂ, jurnalistă-stagiară,
Leo LEON*

Elena a lucrat în comisie

Studenta **Elena Costachi**, a.III, FCIM, a lucrat cu multă sârguință vara în Comisia de Admitere a UTM – 2004. Ea a lucrat alături de alți 50 de studenți de la diferite facultăți, ajutând universitatea să primească bucură un nou contingent de studenți. Noul contingent a fost foarte mare – peste 5000, deci, închipuiți-vă câte telefoane, câte documente, câte întrebări, câte informații de tot felul.

Elena Costachi, ca și colegii săi, s-a achitat bine de misiunea sa. Este un exemplu de subliniat, când un student sârguincios, bine educat, reușește la studii, ajută și universitatea și sigur că poate câștiga și un ban în plus.

Presa mare despre noi

Succesele Catedrei ACGV

Sub rubrica „Programul de gazificare al țării” gazeta «Независимая Молдова» din 20 iulie a.c. a publicat un amplu articol privind succesele Catedrei „Alimentări cu Căldură și gaze. Ventilație” în conlucrare cu SA „Moldova-Gaz” la pregătirea cadrelor de ingineri în ramură.

Autorul articolului „Cadrele hotărâsc totul”, dl **Victor Staric**, amintește că actualmente rețeaua conductelor magistrale de gaze la un loc cu ramificările locale constituie 1400 km, fapt ce presupune prezența unui impunător detașament de cadre care servește acest sector important la nivelul exigențelor tehnice moderne.

Iar pentru ilustrație autorul descrie în amănunte susținerea proiectelor de licență a absolvenților de la secția fără frecvență a FUA, Catedra ACGV. Proiecte la comenzi reale, bine argumentate din punct de vedere științific și tehnic.

Catedra ACGV, sub conducerea dlui **Constantin Țuleanu**, conf. dr., conlucrează foarte strâns cu SA „Moldova-Gaz”, cu ramura pentru care pregătește cadre și tocmai aici se află cheia calității în muncă.

Vom ura colectivului acestei catedre succese în continuare.

Cor. „Mes. Univ.”

Înainte-mergătorii

Burse de merit

Din 1996 Fundația Soros-Moldova susține o acțiune de neprețuită valoare, acordând așa-numitele Burse de Merit celor mai merituoși studenți din învățământul superior al republicii. Acest ajutor material, la care contribuie și alți sponsori – de exemplu, „Moldova Agroindbanc”, Compania „Voxtel”, „Uniagroproiect” și Centrul „Contact” – are ca subtext și chiar ca text deschis un îndemn părintesc – „La carte, copii, la carte!”.

Ceremonia de înmănare a premiilor a fost organizată de Centrul de Informații Universitare pe 30 iunie 2004 la Centrul de agrement „Moscova”, cu asistența multor intelectuali din capitală, reprezentanți ai presei și unui grup impunător de cadre universitare, în frunte cu rectori sau prorectori, aceștia din urmă rostind și câteva gânduri de evidențiere socială a evenimentului. A fost de față, precum era și logic, și ministrul Educației, dl **Valentin Beniuc**.

Bursele de Merit se cuceresc, desigur, prin concurs. Dintre 140 de concurenți de la 17 instituții de învățământ superior au ajuns în finală 69 – rigorile sunt mari, fapt ce conferă o deosebită calitate muncii de acumulare a cunoștințelor.

În cadrul ceremoniei s-a pronunțat deseori cuvântul „elită”, atribuit bursierilor respectivi, elita de azi a tineretului studios și a celei de mâine a societății, faptul demonstrând pe viu, cum se spune, că speranțele noastre nu sunt deșarte.

Din partea UTM a exprimat câteva gânduri filozofice pentru tineretul premiat dl **Valerian Dorogan**, prorector pentru cercetări științifice. El i-a felicitat, desigur, pe studenți cu ocazia cuceririi unor asemenea premii însemnate. Dar i-a atenționat concomitent că, mâine, viața le va cere mereu și mereu alte eforturi, pentru a le oferi alte „premiu”. „Premiile” vieții sunt mult mai greu de cucerit, deci ei, tinerii de astăzi, să nu se lase „adormiți” de acest succes, ci să muncească în continuare la fel de bine ca și în cazul Burselor de Merit, iar viitorul îi va răsplăti neapărat.

UTM anul acesta a cucerit 12 Burse de Merit în concursul organizat sub auspiciile Consiliului Rectorilor din Republica Moldova. Dacă în 2003 UTM a cucerit 7 burse, vă închipuiți ce progres simțitor! Bravo! studenților care s-au învrednicit de premii, bravo! și pentru studenții care s-au încadrat în concurs (29 au încercat), chiar dacă acum nu au reușit la premii, au muncit serios și ei, iar această muncă, acest exercițiu serios de cercetare și studiu nu se pierde și pe viitor le va da puteri de afirmare în viață. Felicitări, desigur, și pentru profesorii de la catedrele respective, efortul lor pedagogic punându-și vigoarea amprenta pe acest succes general.

Așadar, laureați ai titlului „Bursa de Merit” de gradul II (4000 de lei) din partea UTM au devenit următorii studenți: **Bernic Daniela** – FTMI; **Popescu Alexandru** – FRT; **Dorogan Andrei**

– FRT; **Straistaru Olga** - FUA.

Laureați ai titlului „Bursa de Merit” de gradul III (2000 de lei) din partea UTM au devenit: **Ciofu Andrei** – FCIM; **Păduraru Ion** – FE; **Mereacre Alexandru** – FCIM; **Fisarenco Maxim** – FCIM; **Guțul Alexandru** – FUA; **Oțel Victor** – FIMM; **Leah Viorica** – FCIM; **Culin Igor** – FIMM.

Noi, UTM-ul, suntem la egal cu Universitatea de Medicină și farmacie „N. Testemițanu”, având câte 12 premianți. Într-un clasament neoficial ocupăm locul II după USM, care are 21 de premi-

anți. Urmează ULIM cu 9 premianți, ASEM – cu 5, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice – cu 2, Academia de Drept – 2, iar Universitatea de Stat Pedagogică „Ion Creangă” din Chișinău, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Academia de Administrare Publică, Universitatea de Stat „B. P. Hasdeu” din Cahul, Institutul de Studii Politice și Relații Internaționale și Universitatea Agrară de Stat – câte un singur premiant.

Leo LEON

Conferința rectorului Wörner

Pe 10 iunie a.c. în sala Senatului UTM dl **Johann Dietrich Wörner**, rectorul Universității Tehnice din Darmstadt, Germania, prof. dr. ing., Doctor Honoris Causa al UTM, a susținut o conferință în tema „Reorganizarea învățământului superior din Germania în contextul Procesului de la Bologna”.

Data fiind importanța temei pentru toate instituțiile de învățământ superior din republică, la conferință au asistat și rectorii respectivi. Din partea Ministerului Educației al RM a fost prezentă dna **Viorelia Moldovan-Bătrâna**, viceministru.

Se știe că Procesul de la Bologna presupune formarea unui spațiu universitar unic în întreaga Europă pentru a facilita mobilitatea studenților și profesorilor, inclusiv a absolvenților în căutarea unui loc de muncă pe o piață comună a acestui spațiu. În acest sens se cere

ca universitățile din toate țările să-și restructureze planurile și programele didactice astfel ca ele să răspundă noilor comandamente.

Unul dintre comandamentele principale în Procesul de la Bologna este calitatea universitară. Pentru ridicarea și menținerea calității la Universitatea din Darmstadt, a subliniat dl Wörner, se acordă o atenție maximă și instruirii, și cercetării științifice – principiul de unitate între învățământ și cercetarea științifică.

Unul dintre obiectivele Procesului de la Bologna, precum se știe, prevede structura învățământului universitar bazat pe 2 cicluri. Rectorul Wörner a spus că la universitatea pe care o conduce se va implementa schema 3+2, cu eliberarea unei diplome după 3 ani de studii, pe baza căreia unii absolvenți se pot angaja în câmpul muncii, dar, desigur, în posturi de tehnicieni, nu de ingineri. Alți absolvenți, care după ciclul I de 3 ani vor continua încă 2 ani de studii, vor obține o diplomă de inginer. Sistemul de 3+2 în toate universitățile de diferite profiluri va asigura o mobilitate intensă în spațiul european. După primul ciclu (3 ani) mulți absolvenți pot trece la alte universități să-și facă studiile ciclului II (2 ani).

Rectorul Wörner a mai spus că în schemă va mai urma masteratul și doctoratul, trepte pe care le avem și astăzi.

Toată problema este, pentru Moldova, de exemplu, ca admiterea la instituțiile de învățământ superior să se efectueze exclusiv pe bază de bacalaureat. Cu un asemenea contingent de studenți se va putea începe predarea disciplinelor de specialitate chiar din anul I, astfel ca până la anul III studentul să se poată forma ca specialist de gradul corespunzător diplomei. Spre asemenea admiteri noi, pe cât se știe, ne mișcăm consecvent, așa că peste un timp nu prea lung obiectivul va fi atins.

Expoziție de carte franceză

Instruirea în limba franceză în instituțiile universitare a devenit o necesitate, precum și o prioritate. Necesitate, deoarece există tendința de comunicare și cunoaștere, de deschidere spre tehnologiile avansate din statele europene. Prioritate, fiindcă studiile vizate oferă perspective în toate domeniile de activitate.

Vizavi de cele menționate s-a plasat și expoziția de carte în limba franceză, organizată de Agenția Universitară Francofonă în Republica Moldova (AUF) și filiera francofonă de la FTMI. Nu demult în sala de lectură a bibliotecii FTMI au fost expuse 80 de titluri de publicații: științe inginerești, drept, economie, lingvistică, limba franceză, matematică, medicină. Toate, ulterior, vor fi

distribuite diferitelor instituții universitare.

Expoziția a fost prezentată de directorul AUF, dna **Marcela Maftoul**. S-au făcut referiri la adrese Internet, unde pot fi găsite ultimele apariții editoriale din Franța. Au fost menționate programele de studii și dezvoltare profesională, sponsorizate de AUF, care deschid noi posibilități pentru studenții de la filierele francofone.

Publicul prezent s-a arătat foarte interesat, atrăgând în discuții și pe profesori: **V. Levenco**, **R. Sturza**, **V. Reșiteco**. Unele întrebări și propuneri au fost comentate de către dl **Joseph Maftoul**, colaborator AUF.

Diana DABIJA,
șefa bibliotecii-filială FTMI

Noul prorector UTM

În legătură cu transferul studenților și colaboratorilor Academiei de Telecomunicații și Informatică din RM la Universitatea Tehnică a Moldovei (ordinul Ministerului Educației al RM nr. 217 din 10 mai 2004), fapt ce a condus la majorarea considerabilă a numărului de studenți, precum și la apariția unei necesități stringente de a dezvolta segmentul pregătirii cadrelor cu studii la distanță, dl **Ion Bostan**, rectorul UTM, academician al AȘM, prin ordinul din 7 iunie 2004, a instituit postul de prorector pentru studii la distanță.

În postul de prorector UTM pentru studii la distanță a fost numit dl **Timofei Andros**, conf. dr. Publicăm în continuare un scurt curriculum vitae al noului prorector UTM.

Andros Timofei:

Anul nașterii: 1940 (15 februarie).

Locul nașterii: satul Obileni, sectorul Hâncești, județul Lăpușna.

Studiile:

- Școala generală din satul Bujor, sectorul Hâncești, județul Lăpușna (1957).
- Institutul Electrotehnic de Telecomunicații din Odesa (1964).
- Doctorantura Avadamei de Științe a Republicii Moldova (1972).
- Grade și titluri științifice și didactice:
 - Doctor în științe tehnice (1975).
 - Conferențiar (1991).

Activitatea:

- Stația telefonică interurbană din Chișinău – inginer, inginer superior (1964-1968).
- Serviciul militar obligatoriu – ofițer al Flotei Militare Maritime de Nord (1968-1970).
- Academia de Științe a Moldovei – doctorand (1970-1972).
- Ministerul Comunicațiilor al Republicii Moldova:
 - director-adjunct al Direcției de Telecomunicații, radiodifuziune și Televiziune (1972-1974).

- Director al acestei Direcții (1974-1975).

- viceministru al Comunicațiilor al Republicii Moldova, prim-viceministru (1975-1989).
- Ministru al Comunicațiilor al Republicii Moldova, ministru al Informaticii, Informației și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova (1989-1992).
- Ministerul Informaticii, Informației și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova:
 - director al Direcției de Telecomunicații (1992-1994).
 - Director al Societății „Telefonsistem” SRL (1995-1998).
 - Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor:
 - consilier (1998-1999).
 - Rector al Academiei de Telecomunicații și Informatică din Republica Moldova (2001).
 - Prorector Universitatea tehnică a Moldovei pentru studii la distanță (iunie 2004).

Activitatea didactică:

- Universitatea Tehnică a Moldovei – lector superior, conferențiar prin cumul (1985-1996).
- Activitatea obștească:
 - Președinte al Asociației tehnico-științifice din Moldova în domeniul radiotehnicii, electronicii și comunicațiilor (1975-1990).
 - Președinte al Federației sportive radio (1981-1990).

Conferința „BIT+”

Nu demult la Chișinău s-a deschis cea de-a IV-a Conferință internațională în domeniul tehnologiilor informaționale – „BIT+”.

Conferința a fost coprodusul organizatorilor: „MoldInfoNet”, Departamentul Tehnologii Informaționale, Centrului Special de Telecomunicații, Academiei de Științe a Moldovei, precum și a unor instituții de învățământ superior, inclusiv **Universitatea Tehnică din Moldova**.

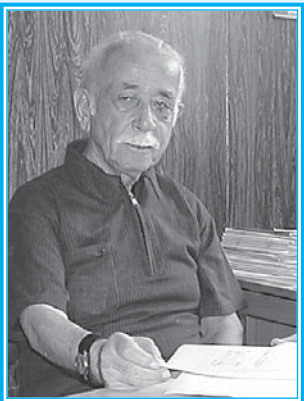
Prin cuvântul de deschidere al președintelui comitetului organizatoric, acad. **Georgehe Duca**, președinte al AȘM, s-au anunțat obiectivele urmărite de forul dat, care și-a propus drept scop stimularea implementării în RM a celor mai moderne tehnologii informaționale și de comuni-

cații. Astfel, crearea și ramificarea infrastructurii rețelilor informaționale prin conectarea tuturor instituțiilor de învățământ, inclusiv a școlilor medii, preconizează realizarea proiectului „Salt”, la care s-a referit în mod special ministrul Educației, dl **Valentin Beniuc**, și anunțat de șeful statului, dl **Vladimir Voronin** ca program național.

Potrivit dlui **C. Gaidric**, președintele Comisiei de Atestare a RM, acest program prevede accesul tuturor instituțiilor publice la Internet și presupune deschiderea masivă a diverselor puncte informaționale prin Internet, pe lângă oficiile poștale, diverse instituții publice: de cultură, cluburi, localități ș. a.

Dina VRĂJMAȘU

Aniversări

Arșo Parsadanean 85

Arșo Parsadanean, profesor universitar, doctor inginer, fostul decan al Facultății de Energetică și, simultan, șef al Catedrei „Bazele teoretice

ale electrotehnicii” a Institutului Politehnic din Chișinău, azi UTM. își marchează vârsta robustă de 85 de ani.

După absolvirea cu succes a doctoraturii în Institutul de Inginerie Agricolă din Moscova, în 1952, este repartizat la lucru în Moldova.

La Institutul Agricol din Chișinău, unde își începe activitatea didactico-științifică, trece treptele de conferențiar, șef de catedră, decan, vice-rector pentru studii. Vădește un talent excepțional de organizator. Organizează deci Facultatea „Electrificarea agriculturii” în cadrul amintitului Institut Agricol. Talentul înseamnă, mai întâi, forță și dragoste de muncă și dl Parsadanean din tinerețe a vădit cu deosebire asemenea calitate. Noua facultate, organizată de el, deveni mai apoi foarte populară pentru tineretul studios și extrem

de necesară pentru republică.

În 1962 Arșo Parsadanean este transferat la lucru la Universitatea de Stat din Moldova, unde își pune talentul la organizarea Facultății de Ingineri. Pentru prima dată atunci în ținutul nostru eminent agrar începe pregătirea inginerilor în domeniile energiei și automatizării proceselor în producție.

În 1964, împreună cu alți savanți din republică, desfășoară o intensă activitate pentru a fonda în RSS Moldovenească, precum se numea atunci Republica Moldova, Institutul Politehnic din Chișinău. Arșo Parsadanean preia conducerea Facultății de Energetică a tinerei Politehnici. Această facultate a devenit ulterior mamă pentru deschiderea altor facultăți (de Electrofizică, de Radioelectronică).

25 de ani a fost decanul Facultății de Energetică, concomitent și șeful catedrei „Bazele teoretice ale electrotehnicii”. Desfășoară o fructuoasă activitate științifică și organizatorică de pregătire

a cadrelor ingineresti și științifico-didactice, contribuie la crearea bazei tehnico-materiale a facultății și catedrei. Pentru această activitate Arșo Parsadanean este distins cu titlul de profesor universitar.

Arșo Parsadanean este un Om cu suflet mare. S-a manifestat drept un conducător didactic atent și exigent, optimist, în pofida faptului că viața nu l-a dezmiertat.

În prezent Domnia Sa își continuă activitatea pe tărâmul obștesc, în cadrul Societății armenilor din Moldova.

Colectivul Catedrei „Bazele teoretice ale electrotehnicii” de la UTM îl felicită cu multă căldură pe dl Arșo Parsadanean cu ocazia acestui jubileu-munte de 85 de ani și îi dorește mulți ani înainte, sănătate, succese și bucurie.

Cadrelor didactice de la Catedra „Bazele teoretice ale electrotehnicii”, UTM

50 Pavel Spânu

S-a născut în miez de vară, în 1954, la umbra unui butuc de viță de vie, pe costșa dealului din satul Zgârdești, fostul raion Chișcăreni.

A absolvit școala medie din Telenești.

Setea de cunoștințe l-a adus mai apoi la Chișinău, unde își face studiile la Facultatea de Mecanică a Institutului Politehnic și la

Facultatea de Business a Academiei de Studii Economice din Moldova.

În cadrul Serviciului Administrativ al UTM se află din august 1975. Este prorectorul acestui serviciu, îl știe toată lumea.

Îl cunoaștem pe dl Pavel Spânu ca pe un om inteligent, original, cu spirit reformator, un om de o natură magnetică și cu nervi de oțel, un om cu o inimă mare, în orice clipă gata să dea o mână de ajutor oricărui dintre noi.

Îi dorim multă sănătate!

Colectivul SACC, UTM

Sport Cupa Davis – tenis la complexul sportiv UTM

Între 12 – 18 iulie 2004 la frumosul complex UTM din zona verde a str. Studenților, campusul „Râșcani”, s-a derulat un concurs internațional la tenis – Cupa Davis. S-au întrecut echipele a 8 țări: Armenia, Bosnia-Herțegovina, Malta, Moldova (Europa) și Botswana, Rwanda, Uganda, Mauritius (Africa).

De ce la complexul sportiv al UTM o asemenea întrecere internațională? Pentru că în acest complex se află un club de tenis „Aliten” bine

dezvoltat: 6 terenuri moderne de zgură, o piscină, alimentație adecvată pe loc, un cadru general foarte pitoresc și comodități de transport.

Trebuie să spunem că această bază, una dintre cele mai bune în Chișinău, în fiecare an găzduiește concursuri internaționale ale juniorilor la tenis (vârsta 14 – 16 ani).

Complexul sportiv al UTM are deci recunoaștere internațională, dezvoltă tenisul în țară și între studenții noștri.

„Bronzul” e alături de „argint”, la un pas de „aur”

Ne vom mândri cu fetele noastre fotbaliste din echipa „Politehnica”. În campionatul Moldovei 2003-2004 ele au cucerit medalia de bronz (locul III). Dacă au ajuns la „bronz”, vor ajunge, desigur, și mai sus – la „argint” și la „aur”. Sub conducerea neobositului și clarvăzătorului antrenor dl Petru Nicora, vor ajunge negreșit.

Echipa: Natașa Soficiuc, Ira Crețu, Liuba Dragomir, Ana Barcari, Sveta Melnicova, Olesea Savateeva, Sveta Contrasi, Oana Vudvud, Elena Vascovscaea, Liuba Caluțcaea, Ira Ciripida, Elena Condratieva.

Să le urăm noi succese, ele muncesc cu sârg!

Clubul de fotbal "Politehnica" Chișinău are un patron italian

Italianul Ricardo Goviani, fost patron al echipei FC Torino, a cumpărat recent Clubul de fotbal "Politehnica" Chișinău, care evoluează în Divizia secundă a fotbalului moldovenesc. Tranzacția a fost consfințită prin semnarea de către dl Ion Bostan, rector al Universității Tehnice din Moldova, și businessmanul italian a unui acord pentru o perioadă de un an.

Potrivit acordului, Ricardo Goviani va oferi în curând jucătorilor un set de echipament nou și va subvenționa finisarea con-

strucției stadionului clubului, amplasat în sectorul Râșcani al capitalei.

Dl Ricardo Goviani este interesat să creeze în Moldova o echipă competitivă, capabilă să se afirme în fotbalul autohton.

Pentru actualul sezon "Politehnica" are două obiective principale:

- să promoveze în Divizia Națională;
- să cucerească Cupa țării.

Aceste performanțe i-ar permite să joace în cupele europene.

Marina ROMANCIUC

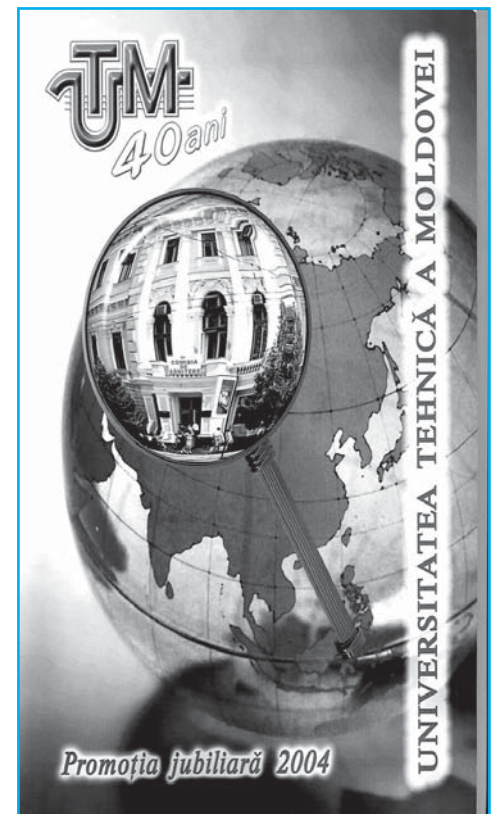
Editor: UTM
(Tel.: 32-55-01)

*Materialele le puteți expedia
la redacție și prin
poșta electronică
pe adresa:*

E-mail: mesager@adm.utm.md

Reporter: Marina ROMANCIUC
Fotograf: Dorian SARANCIUC

Tiparul: PRAG 3
Comanda:
Tiraj: 1200 ex.

cesc memoria timpului despre Universitatea Tehnică din Moldova, despre noi, cei de azi. Albumul are o valoare aparte, el având și mențiunea „jubiliar-40”. În 2004 se împlinesc 40 de ani de la înființarea în 1964 la Chișinău a Politehnicii, actualmente UTM. Să fim sănătoși, să ajungem și la alte ediții ale unor asemenea albume-promoții-istorii!